

گزارش پوششی • دین و اندیشه

تاریخ انتشار ← چهارشنبه ۷ اردیبهشت ۱۴۰۱ - ۰۹:۲۴

جالب است +

در نشست «نقد و بررسی کتاب ایده دانشگاه» مطرح شد:

هایدگر در ترکیب نگاه اشپیلینگری و وبری به دانشگاه موفق نیست / ایده دانشگاه به معنای فلسفه آن نیست

مصباحیان گفت: هایدگر تلاش می‌کند هم به فراخوان اشپیلینگری مبنی بر اینکه به تجدید حیات معنوی آلمان و تجدید یک حیات قهرمانانه به عنوان یک نیاز ملی توجه کند و در همان حال هم به تقاضای وبر پاسخ دهد که در مطالعات دانشگاهی سختگیری داشته باشند. او سعی می‌کند این دو دیدگاه را باهم ترکیب کند اما موفق نیست.

به گزارش **خبرگزاری کتاب ایران (ایبنا)**، نشست نقد و بررسی کتاب «ایده دانشگاه» در قالب نشست هفتگی شهر کتاب عصر روز گذشته سه‌شنبه ۶ اردیبهشت در مرکز فرهنگی شهر کتاب با حضور حسین مصباحیان، حسین شیخ رضایی، رضا ماحوزی و میثم سفیدخوش برگزار شد.

حسین شیخ رضایی در ابتدای این نشست گفت: کتاب «ایده دانشگاه» چندین سال است که منتشر و تجدید چاپ شده و در جلسات متعددی درباره آن صحبت شده است. اصولاً صحبت درباره کتابی که مجموعه مقالات کلاسیکی از فیلسوفان تراز اول در آن وجود دارد بسیار دشوار است. زیرا هرکدام از این مقالات حکایت خود را دارد و بحث خودش را می‌طلبد. اما چیزی که سبب شد من درباره این کتاب صحبت کنم و این موضوع را به مساله دانشگاه پیوند بزنم در حال حاضر، مقدمه‌ای است که میثم سفیدخوش برای کتاب نوشته است که به نظر من ارائه دهنده یک تفکری است که درباره دانشگاه وجود دارد و بعد این تفکر را در مقابل نوع دیگری از تفکر قرار بدهم که در احوالات فعلی ما طرفدارانی دارد و کسانی هستند که دانشگاه را در آن چارچوب می‌بینند و بعد با ارجاع به یکی از مقالات کتاب که از یک فیلسوف معروفی به نام جان سرل است درباره آزادی آکادمیک نکات لازم را بیان کنم.

او ادامه داد: مقدمه‌ای که سفیدخوش برای این کتاب نوشته با این مطلب آغاز می‌شود که به لحاظ تاریخی پیوندی بین قدیمی‌ترین مدارس یا دانشگاه‌ها از یک طرف و شکل‌گیری و تاسیس نگاه فلسفی از طرف دیگر برقرار است. با این مقدمه تاریخی کار آغاز می‌شود که در یونان باستان بین تاسیس آکادمیک و تاسیس رشته فلسفه یک تقارن تاریخی وجود دارد. ممکن است کسی در این مساله مناقشه کند که آیا قدیمی‌تر از مدارس یونان مدرسه‌ای داریم یا نه؟ سفیدخوش این مساله را بسط می‌دهد که اصولاً تاسیس نظام آموزشی یک ارتباط مفهومی با محتوای رشته فلسفه دارد.

او در ادامه با بیان اظهار مترجم کتاب که معنای دیگری از فلسفه را مراد می‌کند بیان کرد: سفیدخوش فلسفه را یک نوع فکر که محتوای خاصی دارد و در یونان گسترش پیدا کرده به معنای مطلق اندیشیدن تلقی می‌کند. در کتاب ما اینجور دعاوی را داریم که به نسل‌های دانشگاهی اشاره می‌کند که پشت هرکدام از این نسل‌های دانشگاهی یک ایده فلسفی وجود دارد و اینجا فلسفه به معنای عام آن به کار نمی‌رود بلکه به معنای خاص آن به کار می‌رود.

او گفت: وقتی ما در گفتار روزمره می‌گوییم فلسفه این کار چه بود؟ منظور غایت و هدف آن است. از اینجای بحث به بعد، فلسفه مترادف شد به معنای عام. یعنی نوعی هدف و غایت اصلی و چهار نسل دانشگاهی، چهار ایده فلسفی داشتن. یکی ایده خدمت به الهیات، سپس ایده خدمت به اهداف دولت-ملتها، ایده جستجوی حقیقت و سرانجام ایده درآمدزایی و کارآفرینی.

رضایی در ادامه از رشته فلسفه به عنوان رشته‌ای یاد کرد که چگونه از اینکه به سوالات مختلفی می‌پردازد تا اینکه به معنای عام و هدف و ایده پشت کارها از جمله تاسیس دانشگاه می‌پردازد، تغییر کرد.

مساله اصلی در فلسفه ایده است

وی تصریح کرد: نکته مهم این است که یک چرخش دیگری در این مقدمه صورت می‌گیرد و آن این است که یک اصالت ایده شکل می‌گیرد. منظور از اصالت ایده این است که وقتی یک پدیده اجتماعی شکل می‌گیرد آنچه آن را

جهت می‌دهد آن ایده فلسفی است. به این معنا که فکر است که به جلو حرکت می‌کند. دانشمندان و فلاسفه ایده‌های فلسفی‌ای مطرح می‌کنند و آن ایده‌ها خودشان را پیدا می‌کنند و جلو می‌روند.

رضایی با اشاره به اینکه در ایران و بویژه اساتید فلاسفه دانشگاه تهران معتقدند که مساله اصلی در فلسفه ایده است اظهار کرد: این ایده‌ها داده می‌شود و بعد مسیر پیدا می‌شود و ما اگر بخواهیم مسیر درستی انتخاب کنیم اول باید ایده درستی پیدا کنیم. مترجم در مقدمه می‌گوید ما در ایران 100 سال است که دانشگاه داریم اما ایده و فلسفه دانشگاه را نداریم و چون این ایده را نداریم کارمان به التقاط رسیده است. اگر بخواهم خلاصه کنم باید بگویم ابتدا یک همزمانی و تقارنی بین تاسیس مدرسه و نیای دانشگاه با رشته و طرز تفکر فلسفی بیان می‌شود، یک همزمانی تاریخی که ما آن را مفروض می‌گیریم و بعد فلسفه بسط معنایی پیدا می‌کند و شامل هر نوع تفکر و تلاشی برای اموختن می‌شود و بعد فلسفه به عنوان هدف و غایت یک چیز در نظر گرفته می‌شود و بعد یک نوع اصالت ایده داریم که معتقد است این ایده‌ها هستند که مسیر تاریخ را شکل می‌دهند و عناصر دیگری نقشی با این تعیین کنندگی ندارند. در نهایت ما یک پدیده‌ای داریم که ایده پشت آن را نداریم و باید برویم ایده فلسفی دانشگاه را پیدا کنیم.

او افزود: این کتاب که فیلسوفان آن را نوشته‌اند به ما ایده دانشگاه را می‌دهد. پس دقت کنید ما اینجا دوباره بر میگردیم به معنای خاص طبقه. یعنی کسانی که این کتاب را نوشته‌اند باید برویم سراغ این فلاسفه. فروتنی آکادمیک اقتضا می‌کند که شما این حق را از بقیه همکاران دانشگاهی خودتان برای ایده پردازی درباره دانشگاه نگیرید. چگونه ممکن است کسی که از منظر علوم تجربی فعالیت می‌کند این تعریف را در تعریف خودش نیاورد و کسی که از منظر فلسفه به دانشگاه نگاه می‌کند مثل سرل این را در تعریف خودش بیاورد.

رضایی اظهار کرد: سرل در مقاله خود از بی‌طرفی دانشگاه صحبت می‌کند و فرمولی می‌دهد که دانشگاه وقتی بی‌طرف است که درباره مسائل مناقشه برانگیز اجتماعی اعلام موضع گیری نکند. بعد به عنوان فیلسوف، موضوع مناقشه برانگیز اجتماعی را هر موضوعی می‌داند که دانشگاه روی آن دست بگذارد و از قبل معلوم نیست که آن موضوع چه موضوعی است. مثلاً جنسیت، مساله بزرگی نبود و از وقتی تحقیق آکادمیک درباره جنسیت شروع شد جنسیت تبدیل به مساله مناقشه برانگیز شد. سرل می‌گوید اصلاً یکی از کارهای دانشگاه مناقشه برانگیز کردن و پرابلماتیزه کردن مسایل است. چیزی که اگر تحقیق آکادمیک درباره آن نبود بدیهی به نظر می‌رسید و بعداً از مطرح شدن در مباحث آکادمیک و دانشگاهی از بدیهی بودن درآمده و بر ساخته می‌شود و شکل می‌گیرد.

در ادامه این نشست حسین مصباحیان مطرح کرد که تمرکز بحثش روی دیدگاه هایدگر در مورد دانشگاه و از جمله خطابه ریاست دانشگاه او در سال 1933 است که در کتاب میثم سفیدخوش هم وجود دارد و علت ورود خود به بحث دانشگاه از دید هایدگر را اینگونه بیان کرد: می‌خواهم از این طریق بتوانم نزاعی را به بحث بگذارم که آن را بتوان نزاع اشپیلنگری-وبری پیرامون دانشگاه نامید. بحثی که همچنان در سطح ملی جاری است. اشپیلنگری که مردم را به تعلیم یک رهبر معنوی می‌خواند و وبری که دانشگاهیان را از پاسخ‌های پیامبرانه برحذر می‌دارد و دانشگاهیان را دعوت می‌کند به اندیشیدن در یک سنت بی‌اندازه سختگیر آکادمیک.

او تحلیل ایده دانشگاه از دید هایدگر را در این بحث به قبل و بعد از سخنرانی هایدگر تعمیم داد و گفت: در سال 1911 وقتی هایدگر مشغول تحصیل الهیات بود یک مقاله کوتاه اما بلندپروازانه می‌نویسد. در این مقاله هایدگر

دانشگاه و نظام دانشگاهی را به سبب فقدان توجه به پرسش‌های بنیادین هستی مورد نقد قرار می‌دهد و هایدگر هرگز دست از این نقد بر نمی‌دارد و معتقد است که باید در دانشگاه رفرمی صورت بگیرد که تعلیم و تربیت در آن با ارجاع به پرسش‌های بنیادین هستی قرار بگیرد. هایدگر همچنین بحث دیگری که مطرح می‌کند این است که دانشگاه چگونه می‌تواند سبب تذهیب نفس هم بشود که این رویکرد او تحت تاثیر الهات است. در همین دوره است که اسپیلینگر کتابی را در سال 1918 می‌نویسد که بسیار تاثیرگذار است. ایده مرکزی کتاب این است که انرژی غرب رو به زوال گذاشته و تنها یک رهبر قوی معنوی آلمانی می‌تواند این انرژی را به غرب برگرداند و از سقوط آن جلوگیری کند. هایدگر با نگاه نیچه‌ای اسپیلینگر همدلی داشت و از این کتاب برای نظریه خودش درباره دانشگاه و ضرورت ایجاد رفرم استفاده می‌کند. در همین سال وبر سخنرانی معروف خود تحت عنوان علم به مثابه یک حرفه را ایراد می‌کند و مستقیم یک موضع ضد اسپیلینگری را در پیش می‌گیرد و می‌گوید این اصلا کار روشنفکران نیست که آیا می‌شود از سقوط یک ملت و زوال یک تمدن جلوگیری کرد؟ وبر نتیجه می‌گیرد که دانشگاهیان باید از پاسخ‌های پیامبرانه حذر کنند. خودشان را مقید کنند به یک سنت بی‌اندازه سختگیر آکادمیک و با جمع‌آوری داده‌های تاریخ و جامعه‌شناسانه به پرسش‌ها بیاندیشند. بنابراین در خارج از دانشگاه اسپیلینگر یک فراخوان قهرمانانه و معنوی ارایه می‌دهد و وبر در داخل دانشگاه فراخوان به یک رویکرد علمی و دانشگاهی می‌دهد. بنابراین یک جدل شکل می‌گیرد. وبری‌ها در صدد ایزوله کردن دانشگاه از دین و سیاست و محدود کردن آن به یک رویکرد دقیق و عالمانه بودند.

وی ادامه داد: شارحان می‌گویند تصادفی نیست که هایدگر سخنرانی خود را در دانشگاه در سال 1918 با ارجاع به اسپیلینگر و وبر پیش می‌برد و نشان می‌دهد این نزاع در آن دوره زنده بوده است. هایدگر سخنرانی «علم و رفرم در دانشگاه» را ارایه می‌دهد و یک درس گفتار هم در این زمینه ارائه می‌دهد که در این مقالات و درس گفتارها هایدگر بحث می‌کند که ایده وبری که پژوهشگران دانشگاهی می‌توانند با یک بی‌طرفی محض و تئوریک به تحقیق بپردازند غیر ممکن است اما بینش وبری که تحقیق عاری از پیش داوری ارزشی است، می‌تواند یک الگو باشد که گادامر هم بعضا به این نکته اشاره می‌کند.

مصباحیان تصریح کرد: هایدگر تلاش می‌کند هم به فراخوان اسپیلینگری مبنی بر اینکه به تجدید حیات معنوی آلمان و تجدید یک حیات قهرمانانه به عنوان یک نیاز ملی توجه کند و در همان حال هم به تقاضای وبر پاسخ دهد که در مطالعات دانشگاهی سختگیری داشته باشند. او سعی می‌کند این دو دیدگاه را باهم ترکیب کند اما موفق نیست زیرا این دو رویکرد قابل جمع نیست و در پایان نیچه رمانتیزم وبر محقق و سختگیر را آرام آرام در ذهن هایدگر به حاشیه می‌راند اما نگاه وبر در دانشگاه سالیان سال باقی می‌ماند.

ایده دانشگاه «لزوما به معنی «فلسفه دانشگاه» نیست

رضا ماحوزی سخنران دیگر و منتقد دیگر کتاب «ایده دانشگاه» بود که سخنان خود را با این جمله آغاز کرد که در ترجمه این کتاب مترجمان بسیاری با سفیدخوش همکاری کرده‌اند و او تاملات بسیاری از فیلسوفان برجسته آمریکایی و اروپایی را درباره فلسفه دانشگاه گرد هم آورده است که یک مجموعه منسجم را منتشر کرده است و اگر کسی بخواهد درباره «فلسفه دانشگاه» یک کتاب کامل داشته باشد این کتاب مفیدی است.

وی ادامه داد: واژه «ایده دانشگاه» لزوما به معنی «فلسفه دانشگاه» نیست و برخی از کسانی که در دانشگاه کار می‌کنند همت خود را معطوف داشته‌اند به نقد ایده دانشگاه و بنابراین درست نیست واژه ایده دانشگاه و فلسفه

دانشگاه یکسان در نظر گرفته شوند. نکته دیگر درباره این کتاب این است که شخصیت‌های متعددی در این کتاب نوشته‌هایشان گرد هم آمده است اما دسته‌بندی مشخصی وجود ندارد که این نویسنده‌ها که حتی برخی 200 تا 250 سال پیش مقالات خود را نوشته‌اند، پیرو سنت آلمانی هستند؟ پیرو سنت انگلیسی هستند یا ...؟ و تفاوت اینها با هم در چیست که خواننده از طریق این تفکیک بتواند با نظراتی که فیلسوفان اروپایی-آمریکایی درباره این تعریف دارند آشنا شود.

ماحوزی اظهار کرد: چنین دسته‌بندی‌ای بهتر است در چاپ‌های بعدی مورد توجه قرار بگیرد. نکته دیگری که لازم است مورد توجه قرار بگیرد این است که سابقه و تاریخ دانشگاه در اروپا بسیار بیشتر از سابقه و تعریف بحث‌های فلسفی درباره دانشگاه است و اگر بخواهیم مواجهه بحث‌های فلسفی با آن تاریخ را مورد توجه قرار دهیم جا دارد بدانیم دانشگاه قبل از «ایده دانشگاه» چه مسیری را طی می‌کرده است و بدانیم این بحث‌ها دقیقاً کدام نقاط را مورد اصابت قرار داده‌اند و بدانیم آن متفکرین در زمانه خودشان سطح انتظاراتشان از بحث‌های فلسفی چقدر بوده است و این بحث‌ها را بحث‌های اصلاح طلبانه می‌دانستند یا بحث‌های تاسیسی می‌دانستند یا آینده نگارانه؟

او افزود: در قرن 19 به بعد است که ما شاهد جنبش روشنگری و رمانتیسم در اروپا و بویژه آلمان هستیم که موضوع آموزش عمومی در سطح ملی و آموزش دانشگاهی در سطح نخبگانی به موضوعی جدی در راس موضوعات فلسفی تبدیل می‌شود و فیلسوفان بسیاری سعی می‌کنند درباره این موضوع رساله بنویسند و در محافل نخبگانی خود درباره این موضوع حرف بزنند و این همزمان می‌شود با نوع انتظاراتی که از دولت مدرن به وجود می‌آید که نظام آموزش مدرن به صورت شانه به شانه همراه دانشگاه برای بهبود وضع بشر و اقتصاد و اجتماع و .. پیش می‌رود

ماحوزی بیان کرد: نکته قابل بحث این است که آیا ما ایرانی‌ها که تقریباً یک دهه است فلسفه آموزش را وارد مباحث خود کرده‌ایم کانتکست مشابهی با اروپای قرن 19 داریم یا خیر؟ و پرسش دومی که مطرح می‌شود این است که آیا ما باید آن انتظارات را دنبال کنیم یا خیر؟ و اینکه اصلاً چرا موضوع فلسفه دانشگاه برای ایرانی‌ها انقدر جذاب و حایز اهمیت شده است؟

وی در ادامه سخنان خود به پاسخ این پرسش‌ها پرداخت و اظهار کرد: این نگاه به فلسفه آموزش عمومی و آموزش دانشگاهی در ایران، با بازگشت دوباره فیلسوفان آلمانی به این مباحث همزمان شده است.

چالش «نسبت فلسفه و دانشگاه»

در انتها میثم سفیدخوش به چالش «نسبت فلسفه و دانشگاه» که وارد ادبیات جامعه علمی ما شده است اشاره کرد و گفت: این چالش قابل ارجاع به برخی مسایل مهم فلسفی است. بویژه بحث نسبت ضرورت و آزادی سیستم و زندگی که بارها و بارها در فلسفه بررسی و مطرح شده و همچنان هم جدی است. این چالش در ارتباط فلسفه با خانه خودش، یعنی دانشگاه به صورت جدی‌تری می‌تواند شکل بگیرد.

او افزود: آیا دانشگاه جایی است که در آن سیستم‌های بسته حکمفرمایی می‌کنند؟ سیستم‌هایی که با تعریف‌های روشن و دقیق ابدی و ازلی چارچوب‌هایی را معلوم می‌کنند و دستورالعمل‌ها و روش‌ها را معلوم می‌کنند؟ یا دانشگاه جایی است برای آزادی کامل کنشگران که فارغ از سیستم‌های بسته به زندگانی می‌آیند و در تاریخ حرکت

سفیدخوش اظهار کرد: برای روشن‌تر شدن بحث مایلیم که دو معنا از فلسفه را آنچنان که در آثار بزرگی ارایه شده ارایه دهم و ببینم آیا راهکارهایی که برای طراحی نسبت فلسفه و دانشگاه ارائه می‌شوند محدود هستند به راهکارهایی که تنش ایجاد می‌کنند یا خیر؟ همچنین به کمک این دو معنا امکان‌های مروده فلسفه با دانشگاه و نیز دانشگاه با فلسفه را روشن کنم و تلاش می‌کنم معنای دیگری از «اصالت ایده» بیان کنم.

وی تصریح کرد: ما دو معنا از فلسفه را در طول تاریخ شاهد بودیم که فیلسوفان هم این دو تعریف را به رسمیت شناخته‌اند. گاهی ما می‌گوییم فلسفه و منظورمان تاملات و درنگ‌های آزاد درباره مسایل کلی زندگی‌مان است به این معنا برای عمل فلسفی هیچ قبایی ضرورت ندارد. شما کافی است گام‌هایی به سمت خودآگاهی درباره موضوع بحثی که مطرح است بردارید و توانایی کلی اندیشیدن و در نظر گرفتن تجارب تاریخی را در خود ببینید و درنگ‌هایی داشته باشید که به احتمال خیلی قوی سیستماتیک هم نیستند ولی برای فهم آن موضوعات بسیار اساسی‌اند. به این دلیل اگر به خانه فلسفه که دانشگاه است نگاه کنیم، کنشگران دانشگاه - رشته‌شان، فیزیک، مهندسی، طب یا هرچه می‌خواهد باشد - می‌توانند به این معنا اهل درنگ فلسفی باشند.

او افزود: از این دست تاملات فلسفی درباره دانشگاه زیاد صورت گرفته است و باید صورت بگیرد و متأسفانه ما در دانشگاه‌های ایرانی در این زمینه کم تجربه‌ایم. شاید اهالی دانشگاه در رشته‌های دیگر در این زمینه تاملاتی داشته‌اند اما آنچه نحیف است نحوه تعاملشان با اهالی فلسفه است و شاید فیلسوفان برای چنین گفتگویی درباره دانشگاه آماده نبوندند.

سفیدخوش اظهار کرد: معنای دوم فلسفه نظام‌سازی اجماعی است. در این معنا فیلسوف انسان یک رشته خاصی است که چارچوبی فراهم می‌کند و نحوه عمل چنین فیلسوفی بدین صورت است که هم خودش باید متامل باشد هم باید در ارتباط با اهل تاملی باشد که قبای فلسفه نشان نیست ولی تجربه اندیشه جدی و علمی دارند. از نظر تاریخی هم کسانی که اسمشان رسماً فیلسوف است هم تاملات شخصی داشتند و هم فراتر از آن در رشته فلسفه تاملات خودشان را صورت‌بندی کردند. فیلسوف بیش از دیگران نیازمند دانشگاه است و باید همنشین دانش‌های دیگر باشد، موقعیت دانشگاه را از خود کنشگران دانشگاه جستجو کند و جمع اینها را در افق دید خودش به صورت نظام‌های مفهومی صورت‌بندی کند. فلسفه در این وضعیت می‌تواند به چیزی برسد به اسم ایده. ایده یک اصطلاح افلاطونی است که توسط افلاطون مطرح شد. به معنای حقیقتی که وحدت بخش کثرات است.

کد مطلب: ۳۲۰۷۲۳

ibna.ir/vdcew78xxjh8wfi.b9bj.html

اشتراک گذاری:

نام شما

آدرس ایمیل شما

نظر

ارسال نظر

اخبار برتر

- نمایشگاه گرامیداشت روز ملی خلیج فارس برگزار می‌شود
- طالب‌زاده الگوی ارزشمندی از هنرمندتراز انقلاب اسلامی بود
- تشیع و تصوف؛ عامل احیا مفهوم ایران
- قطر؛ مهمان ویژه نمایشگاه بین‌المللی کتاب 1401 تهران
- همکاری نویسندگان عرب و ایرانی در نگارش مجموعه داستان کوتاه با موضوع فلسطین
- مراقب باشیم فربه سازی جامعه شناسی به ابتذال نکشیده شود/ دشمنان جامعه شناسی چه کسانی هستند؟
- بخوان که لشکر صهیون سقوط خواهد کرد/ شعر محمدمهدی عبدالهی به مناسبت روز قدس
- نوسروده سیده لیلا موسوی، شاعر انقلاب، به مناسبت روز جهانی قدس
- سازه‌های تبلیغاتی مشهد به موضوع کتاب اختصاص یافت

موضوع ویژه

قرآن کتاب امید و آرامش

بیست و نهمین دوره نمایشگاه بین المللی قرآن کریم

یادداشت

نمایشگاه کتاب 1401؛ فرصتی برای بررسی «مصوبه بودجه فرهنگی دستگاهها»

۱۴۰۱-۰۲-۰۴

رادیو و مردم به پای هم جوان مانده‌اند

۱۴۰۱-۰۲-۰۴

گفتگو

تحقیقی برای شناخت مسائل تاریخی و ژئوپلیتیکی خلیج فارس / کتابی جامع و دور از هرگونه قضاوت
مغرضانه

۱۴۰۱-۰۲-۱۰

آرامش و برخورد فروتنانه حضرت آقا، تمام استرس‌هایم را از بین برد / رهبری از آغاز انقلاب تا به امروز
بزرگ‌ترین حامی شعر انقلاب بوده‌اند

۱۴۰۱-۰۱-۲۴

فهم قرآن باید در متن باشد نه حاشیه / باید توان برداشت از قرآن را پیدا کنیم

۱۴۰۱-۰۱-۱۸

گزارش

کتاب‌هایی که راوی کلام وحی‌اند...

۱۴۰۱-۰۲-۱۰

انتظار بازار نشر برای کاهش قیمت کاغذ/ناشران به روزهای روشن امید دارند

۱۴۰۱-۰۲-۱۰

جلوهای مقاومت مردم فلسطین در کتاب‌های فارسی

۱۴۰۱-۰۲-۰۸

معرفی کتاب

تحقیقی برای شناخت مسائل تاریخی و ژئوپلیتیکی خلیج فارس / کتابی جامع و دور از هرگونه قضاوت مغرضانه
کتاب‌هایی که راوی کلام وحی‌اند...

نمایشگاه گرامیداشت روز ملی خلیج فارس برگزار می‌شود

تشیع و تصوف؛ عامل احیا مفهوم ایران

اطلاعیه ستاد اجرایی نمایشگاه کتاب درباره بعضی مشکلات در ثبت نام بن دانشگاهیان و طلاب

بخوان که لشکر صهیون سقوط خواهد کرد / شعر محمدمهدی عبدالهی به مناسبت روز قدس

نوسروده سیده لیلا موسوی، شاعر انقلاب، به مناسبت روز جهانی قدس

سازه‌های تبلیغاتی مشهد به موضوع کتاب اختصاص یافت

آیت‌الله سیدمحمود ترابی به ملکوت اعلی پیوست

انتشار قدیمی‌ترین نسخه فارسی هزار و یک‌شب در نمایشگاه کتاب

ایمان، مسئولیت‌پذیری و دفاع و جب به جب از خاک کشور

سبک زندگی شهید صدرزاده می‌تواند الگوی فرهنگی و تربیتی نسل جوان باشد

معاف: نمایشگاه قرآن باید خصلت جریان‌سازی و گفتمان‌سازی داشته باشد/ تاکید بر به روزسازی محصولات

بیست و یک کتابی که از شکست آمریکایی‌ها در صحرای طبس گفتند

کتاب جلوی سوءهاضمه قوه ادراک شما را می‌گیرد

پربیننده ترین

- آئین اختتامیه و تجلیل از برگزیدگان یازدهمین دوره جشنواره کتابخوانی رضوی
- فراخوان حضور در غرفه ایران ویژه نمایشگاه بین‌المللی کتاب فرانکفورت
- تحسین و حفظ کردن شعرم توسط رهبری شیرین‌ترین خاطره است/ نگاه جامع‌الاطراف حضرت آقا به ادبیات
- شاهد استقبال بی‌نظیر مردم از نمایشگاه کتاب 1401 خواهیم بود
- ضرورت پرداختن شاعران به زوایای مختلف سیره و گفتار مولای متقیان/ عطار، فردوسی، رودکی و حافظ از پیشگامان شعر علوی محسوب می‌شوند

صفحه نخست مدیریت کتاب ادبیات هنر کودک و نوجوان فرهنگ مقاومت دین و اندیشه تاریخ و سیاست
استان‌ها چندرسانه‌ای سایر حوزه‌ها موضوع ویژه

All rights reserved. Using the site content with mentioning the source is allowed.

تمام حقوق محفوظ بوده و استفاده از مطالب سایت با ذکر منبع بلامانع است.

تولید شده توسط نرم افزار جامع "استودیو خبر"